

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
на засіданні Вченої ради
НПУ імені М.П. Драгоманова
“13” травня 2016 р.

Протокол № 14

Доручено з наукової роботи
професором І.М. Торбін

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Наукометрія та науково-організаційна діяльність

(назва навчальної дисципліни)

Освітньо-наукової програми доктор філософії PhD

(назва освітнього рівня)

галузі знань **01 Освіта/Педагогіка**

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності **011 Науки про освіту**

(код і назва спеціальності)

Київ
2016 рік

Розробники програми:

Кивлюк Ольга Петрівна, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри методології науки та міжнародної освіти Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова;

Свириденко Денис Борисович, доктор філософських наук, доцент, професор кафедри методології науки та міжнародної освіти Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

Рецензенти:

Воронкова Валентина Григорівна, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри менеджменту організацій та управління проектами Запорізької державної інженерної академії;

Савенкова Людмила Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент, заслужений працівник культури України, директор Наукової бібліотеки Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

Обговорено та рекомендовано до видання на засіданні проектної групи НПУ імені М. П. Драгоманова «___» _____ 20___ року, протокол №___

Керівник проектної групи _____
(підпис)

(Прізвище, ініціали)

I. Пояснювальна записка

Програма нормативної навчальної дисципліни «Наукометрія та науково-організаційна діяльність» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки фахівців третього освітнього рівня (доктор філософії) галузей знань: 01 Освіта, 03 Гуманітарні науки, 04 Богослов'я, 05 Соціальні поведінкові науки, 08 Право, 09 Біологія, 10 Природничі науки, 11 Математика та статистика, 23 Соціальна робота спеціальностей: 011 Освітні, педагогічні науки, 014 Середня освіта (за спеціалізаціями), 015 Професійна освіта, 016 Спеціальна освіта, 031 Релігієзнавство, 032 Історія та археологія, 033 Філософія, 034 Культурологія, 035 Філологія, 041 Богослов'я, 052 Політологія, 053 Психологія, 054 Соціологія, 081 Право, 091 Біологія, 101 Екологія, 104 Фізика та астрономія, 111 Математика, 231 Соціальна робота.

Програма нормативної навчальної дисципліни «Наукометрія та науково-організаційна діяльність» є уніфікованою для більшості зазначених галузей знань та спеціальностей, але викладається з урахування специфіки відповідних галузей та спеціальностей про що зазначається в тематиці та більш детально розкривається у робочих навчальних програмах щодо навчальної дисципліни «Наукометрія та науково-організаційна діяльність» кожної з вказаних спеціальностей.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Наукометрія та науково-організаційна діяльність» є наукометрія як інструментарій науково-дослідницької діяльності аспірантів та оцінки ефективності проведених досліджень в контексті теоретичної та практичної значимості у процесі здійснення науково-організаційної діяльності та їх результатів.

Міждисциплінарні зв'язки – філософія, методологія наукового дослідження, бібліотечна справа, статистика, бібліометрія тощо.

Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Наукометрія та науково-організаційна діяльність» є формування у аспірантів знань про наукометрію як складову забезпечення результативності їх науково-дослідної діяльності та формування практичних умінь та навичок використання наукометричних інструментів, а також розвиток умінь щодо здійснення науково-організаційної діяльності відповідно до діючих у системі підготовки аспірантів нормативних актів.

Завдання навчальної дисципліни:

- сформувати у аспірантів систему знань про основні історичні та сучасні тенденції розвитку наукометрії як галузі знань;
- розвинути наукову культуру аспірантів, демонструючи можливості інформаційних технологій у реалізації наукового пошуку та оцінки наукової інформації;

- сформувати навички написання наукових публікацій відповідно до сучасних вимог МОН України з урахуванням необхідності їх інтеграції у наукометричні системи;
- сформувати професійні компетенції аспірантів щодо забезпечення високого рівня їх теоретико-методологічної та практичної підготовки щодо ролі наукометрії у їх науково-дослідній діяльності;
- розвинути практичні навички та вміння критично оцінювати наукову інформацію за допомогою інструментарію сучасної наукометрії;
- сформувати уявлення щодо можливостей наукометричних баз даних для вирішення конкретних завдань власного дисертаційного дослідження;
- допомогти аспірантам оволодіти навичками критичного оцінювання наукової інформації;
- сформувати теоретичні знання щодо нормативно-правової складової здійснення наукової та науко-технічної діяльності в Україні;
- сформувати теоретичні знання про систему, види та етапи науково-організаційної діяльності в Україні;
- сформувати практичні навички відбору, накопичення та обробки наукової інформації;
- оволодіти технологіями обробки та оформлення результатів наукового дослідження;
- сформувати теоретичні знання щодо переліку документів та процедури їх підготовки до подання та розгляду у спеціалізованій вченій раді дисертаційного дослідження;
- сформувати уявлення щодо процедури офіційного прилюдного захисту дисертації.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-наукової програми:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	<p><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - правові та етичні норми наукового середовища та суспільства взагалі. <p><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - критично оцінювати і орієнтуватися у наукових інформаційних потоках; - адаптуватися до умов відповідного наукового середовища; - критично мислити та володіти самокритикою; - критично аналізувати результати вимірювань при вивченні наукової діяльності. 	Соціально – особистісні
2.	<p><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - етапи зародження, формування і розвитку бібліометрії та наукометрії; - способи та принципи функціонування наукометричних баз даних. <p><i>Вміти :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - орієнтуватися у різних типах показників результатів 	Загальнонаукові

	<p>наукової діяльності у системах наукового цитування;</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати тематичні науково-інформаційні потоки, що акумулюються у аналітико-бібліографічних системах – базах даних з наукового цитування; - орієнтуватися у великому об'ємі сучасних наукових досліджень і розробляти оптимальний план спрямований на стимулювання ефективності та аналізу результатів науково-організаційної діяльності; - аналізувати та інтерпретувати результати наукової діяльності; - структурувати і оформляти наукову публікацію. 	
3.	<p><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - нормативно-правову базу щодо реалізації науково-організаційної діяльності; - вимоги щодо оформлення результатів наукового дослідження. <p><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійно користуватися базовими сервісами наукометричних баз даних; - орієнтуватися у базових наукометричних показниках: журнальний імпаکت-фактор, індекси цитування і наукової активності; - працювати з власними профілями у пошукових системах, реєструватися у системах і створювати власний ID; - застосовувати відповідне програмне забезпечення як для оформлення так і реалізації наукового дослідження 	Інструментальні
4.	<p><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - основні положення використання індексів цитувань наукових публікацій та сервісів пропонованих наукометричними базами даних; - логіку пошуку та застосування показників та даних у реферативних базах; - положення про зв'язок наукових досліджень і практик вимірювання їх значимості. <p><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - орієнтуватися у світі досліджень і розробляти оптимальний план спрямований на стимулювання ефективності і аналізу результатів власної діяльності; - структурувати і оформляти результати наукового дослідження; - співставляти і відслідковувати результати діяльності країн, організацій, наукових спільнот та виявляти потенційні можливості спільної діяльності на основі даних публікацій і цитування. 	Загально-професійні
5.	<p><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - принципи та особливості науково-організаційної діяльності у відповідності до галузі знань та спеціальності в якій вона здійснюється. <p><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - здійснювати науково-організаційну діяльність у відповідності до галузі знань та спеціальності; 	Спеціально-професійні

II. Тематичний план

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 4 кредити ECTS 120 годин

	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
		Аудитор.	Лекції	Практичні	Лабораторні	СРС
Змістовий модуль 1.						
НАУКОМЕТРІЯ ЯК ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ. НАУКОМЕТРИЧНІ ФОРМИ ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ						
1.	Становлення наукометрії як галузі знань	2	2			4
2.	Роль наукометрії у науково-дослідницькій діяльності аспірантів <i>за галузями знань та спеціальностями</i>	3	2	1		6
3.	Евристичний потенціал та недоліки наукометрії <i>у відповідності до галузей знань</i>	3	2	1		4
Разом годин за змістовим модулем 1		8	6	2		14
Змістовий модуль 2.						
НАУКОМЕТРИЧНІ БАЗИ ДАНИХ Google Scholar, Scopus, Web of Science						
1.	Особливості та практичні можливості наукометричної бази Google Scholar	4	2	2		4
2.	Мультидисциплінарна наукометрична база даних Scopus	4	2	2		6
3.	Мультидисциплінарна наукометрична база даних Web of Science	4	2	2		4
Разом годин за змістовим модулем 2		12	6	6		14
Змістовий модуль 3.						
Вітчизняний вимір наукометрії у дослідницькій діяльності аспірантів						
1.	Наукометричні показники української науки <i>за галузями знань</i>	3	2	1		4
2.	Український індекс наукового цитування (УІНЦ) <i>за галузями знань та спеціальностями</i>	4	2	2		6
3.	Бібліометрика української науки <i>за галузями</i>	3	2	1		4

	<i>знань</i>					
Разом годин за змістовим модулем 3		10	6	4		14
Змістовий модуль 4.						
Науково-організаційна діяльність в контексті проведення наукового дослідження та захисту кваліфікаційної наукової роботи на здобуття наукового ступеня доктора філософії (кандидата наук)						
1.	Науково та науково-технічна діяльність в Україні: нормативно-правовий аспект	2	2			2
2.	Науково-організаційна діяльність як технологія спрямована на забезпечення та координацію наукової, науково-технічної та науково-педагогічної діяльності: структура, функції, види, етапи <i>у відповідності до галузей знань</i>	4	2	2		2
3.	Наукова інформація та дослідно-експериментальна перевірка: пошук, накопичення, обробка даних <i>у відповідності до галузей знань та спеціальностей</i>	4	2	2		4
4.	Обробка та оформлення результатів дослідження освітньо-наукового рівня доктора філософії <i>у відповідності до галузей знань та спеціальностей</i>	4	2	2		4
5.	Підготовка до захисту дисертації освітньо-наукового рівня доктора філософії <i>у відповідності до галузей знань</i> : вимоги, етапи, процедури	4	2	2		4
6.	Процедура захисту дисертації	4	2	2		10
Разом годин за змістовим модулем 3		22	12	10		26
Всього годин		52	30	22		68

III. Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами:

№ з/п	3.1. Назва модулів, тем та їх зміст	Кількість аудит.годин
--------------	--	------------------------------

		Всього	В т. ч. лекцій
1.	Змістовий модуль 1. НАУКОМЕТРІЯ ЯК ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ. НАУКОМЕТРИЧНІ ФОРМИ ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ		
1.1.	Тема 1. Становлення наукометрії як галузі знань	2	2
	Зміст теми: <ul style="list-style-type: none"> - Історія виникнення наукометрії; - Соціокультурні передумови дисциплінарного оформлення наукометрії; - Галузева та дисциплінарна своєрідність наукометрії; - Наукометрія та бібліометрія; - Методологія наукометрії (бібліометричні та імовірнісно-статистичні методи, методекспертних оцінок); - Індекс Гірша та інші індекси сучасної наукометрії; - Повнотекстові бази даних та наукометричні бази; - Платформа Open Journal System 		
1.2.	Тема 2. Роль наукометрії у науково-дослідницькій діяльності аспірантів	3	2
	Зміст теми: <ul style="list-style-type: none"> - Наукометричні форми впровадження результатів дослідження аспірантів за галузями знань та спеціальностями; - Критерії якісних з точки зору наукометрії наукових журналів за галузями знань; - Технологічне забезпечення наукометрії (електронні видання, пошукові системи, «видимість» публікації, політика Open Access, DOI тощо); - Профілі ORCID, Academia.edu, ResearchGate тощо. - Класифікація сучасних наукометричних баз. 		
1.3.	Тема 3. Евристичний потенціал та недоліки наукометрії.	3	2
	Зміст теми: <ul style="list-style-type: none"> - Наукометричні критерії оцінки публікації; - Особливості наукометрії у суспільних, природничих та 		

	<p>технічних науках <i>за галузями знань</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недоліки наукометричних інструментів та маніпуляція наукометричними показниками; - Етичні проблеми сучасної наукометрії; - Практичні інструменти наукометрії. 		
2.	<p>Змістовий модуль 2.</p> <p>НАУКОМЕТРИЧНІ БАЗИ ДАНИХ</p> <p>GOOGLE SCHOLAR, SCOPUS, WEB OF SCIENCE</p>		
2.1.	Тема 1. Особливості та практичні можливості наукометричної бази Google Scholar.	4	2
	<p>Зміст теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Історія виникнення та сучасні можливості Google Scholar; - Профіль автора (закритість, видимість, наповнення тощо); - Наукометричні показники дослідника у Google Scholar; - Проблема афіліації; - Особливості пошуку; - Місце Google Scholar у світовій наукометрії; - Недоліки системи 		
2.2.	Тема 2. Мультидисциплінарна наукометрична база даних Scopus.	4	2
	<p>Зміст теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Історія виникнення та сучасні можливості Scopus; - Профіль ScopusID; - Наукометричні показники дослідника у Scopus; - Поняття імпаکت-фактору журналу SPIN; - Особливості пошуку; - Рейтинг журналів; - Інструмент Journal Citation Report; - Проблема перевірки включеності журналу у базу Scopus. - Недоліки системи 		
2.3.	Тема 3. Мультидисциплінарна наукометрична база даних Web of Science.	4	2
	<p>Зміст теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Історія виникнення та сучасні можливості Web of 		

	<p>Science;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Профіль ResearcherID; - Наукометричні показники дослідника у Web of Science; - Складові Web of Science Core Collection (Arts & Humanities Citation Index, Science Citation Index Expanded, Social Sciences Citation Index, Emerging Sources Citation Index); - Особливості пошуку; - Рейтинг журналів; - Проблема перевірки включеності журналу у базу Web of Science (Master Journal List); - Недоліки системи. 		
	<p>Змістовий модуль 3.</p> <p>ВІТЧИЗНЯНИЙ ВИМІР НАУКОМЕТРІЇ У</p> <p>ДОСЛІДНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ АСПІРАНТІВ</p>		
3.1.	Тема 1. Наукометричні показники української науки	3	2
	<p>Зміст теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Наукометричні показники українських організацій у Google Scholar, Scopus, Web of Science; - Вітчизняні журнали у наукометричній базі Scopus <i>за різними галузями знань</i>; - Вітчизняні журнали у наукометричній базі Web of Science <i>за галузями знань</i>; - Рейтинги української науки у світових рейтингах наукометричних баз; - Проблема інтеграції українських наукових видань у наукометричні бази даних; - Критерії включення видання до наукометричних баз Scopus та Web of Science. 		
3.2.	Тема 2. Український індекс наукового цитування (УІНЦ)	4	2
	<p>ЗМІСТ ТЕМИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Наукометричний моніторинг суб'єктів наукової діяльності України <i>за галузями знань та спеціальностями</i>; - Платформа URAN; - Нормативне забезпечення діяльності УІНЦ; 		

	<ul style="list-style-type: none"> - Національний репозитарій академічних текстів; - Проблема плагиату у сучасній українській науці <i>за галузями знань та спеціальностями.</i> 		
3.3.	Тема 3. Бібліометрика української науки	3	2
	ЗМІСТ ТЕМИ: <ul style="list-style-type: none"> - Індивідуальний рейтинг дослідника у системі; - Рейтинги організацій у системі; - Розширенні можливості пошуку у системі (установа, галузь знань тощо). 		
	Змістовий модуль 4. НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В КОНТЕКСТІ ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ НАУКОВОЇ РОБОТИ НА ЗДОБУТТЯ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ (КАНДИДАТА НАУК)		
4.1.	Тема 1. Науково та науково-технічна діяльність в Україні: нормативно-правовий аспект	2	2
	ЗМІСТ ТЕМИ: <ul style="list-style-type: none"> - Загальні положення Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність»: основні терміни та їх визначення; - Суб'єкти наукової та науково-технічної діяльності: права та обов'язки; - Соціально-правові гарантії вчених та наукових працівників; - Управління у сфері наукової та науко-технічної діяльності: форми, методи, повноваження, фінансування, кадрове забезпечення тощо; - Проблеми та перспективи розвитку наукової та науково-технічної діяльності в Україні. 		
4.2.	Тема 2. Науково-організаційна діяльність як технологія спрямована на забезпечення та координацію наукової, науково-технічної та науково-педагогічної діяльності: структура, функції, види, етапи у відповідності до галузей знань	4	2

	<p>ЗМІСТ ТЕМИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Організаційна структура науки та її функції <i>за галузями знань</i>; - Система підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів; - Види та етапи науково-організаційної діяльності у <i>відповідності до галузей знань та спеціальностей</i>; - Порівняльний аналіз науково-організаційної діяльності в Україні та закордоном; 		
4.3.	<p>Тема 3. Наукова інформація та дослідно-експериментальна перевірка: пошук, накопичення, обробка даних у відповідності до галузей знань та спеціальностей</p>	4	2
	<p>ЗМІСТ ТЕМИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поняття про наукову інформацію її види та сутність; - Наукова інформація та її джерела пошуку (отримання) <i>за галузями знань та спеціальностями</i>; - Технології роботи з електронними та паперовими інформаційними джерелами; - Специфіка проведення емпіричного та теоретичного дослідження <i>за галузями знань та спеціальностями</i>; - Аналіз та інтерпретація інформації; - Особливості та принципи накопичення і оформлення інформаційних джерел. 		
4.4.	<p>Тема 4. Обробка та оформлення результатів дослідження освітньо-наукового рівня доктора філософії у відповідності до галузей знань та спеціальностей</p>	4	2
	<p>ЗМІСТ ТЕМИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Загальна характеристика етапів наукового дослідження; - Види оформлення проміжних результатів наукового дослідження: статті, тези, доповіді, монографії. - Аналіз, систематизація та узагальнення результатів дослідження <i>за галузями знань та спеціальностями</i>; - Вимоги та структура оформлення дисертації згідно Наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40. 		
4.5.	<p>Тема 5. Підготовка до захисту дисертації освітньо-</p>	4	2

	наукового рівня доктора філософії у відповідності до галузей знань: вимоги, етапи, процедури		
	ЗМІСТ ТЕМИ: <ul style="list-style-type: none"> - Поняття про паспорт спеціальності у відповідності до галузей знань та спеціальностей; - Етапи підготовки дисертації до захисту; - Попередній захист дисертації; - Перелік документів та процедура їх підготовки до подання та розгляду у спеціалізованій вченій раді дисертаційного дослідження за галузями знань та спеціальностями; 		
4.6.	Тема 6. Процедура захисту дисертації	4	2
	ЗМІСТ ТЕМИ: <ul style="list-style-type: none"> - Спеціалізована вчена рада: функції, склад, структура, права, обов'язки тощо; - Автореферат, як стислий виклад результатів наукового дослідження, що представлено до захисту; - Сценарій прилюдного захисту як нормативна процедура; - Підготовка та оформлення стенограми засідання спецради щодо прилюдного захисту дисертації; - Експертна рада МОН України як інституція підтвердження рішення спеціалізованих вчених рад. 		
Всього годин		52	30

IV. Засоби діагностики успішності навчання

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, колоквіум, співбесіда, ділова гра.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування, підсумкове письмове тестування, контрольна робота, реферат.

4.1. Орієнтовний перелік запитань та завдань для проміжного модульного контролю:

1. У чому полягає сутність наукометричної діяльності?
2. Що таке індекс Гірша?
3. Ключові поняття наукометрії.
4. Опишіть відмінності між повнотекстовими та наукометричними базами даних.

5. Які наукові методи використовує наукометрія?
6. Які ознаки якісних наукометричних видань?
7. Як забезпечити «видимість» власної публікації для наукометричних систем?
8. Створити профіль у ORCID та актуалізувати його.
9. Що являє собою система ResearchGate, яке її місце у сучасній наукометрії?
10. Що таке політика Open Access?
11. Розшифруйте аббревіатуру DOI та поясніть її призначення.
12. У чому полягає відмінність наукометричних інструментів для різних галузей знань?
13. Чи можна та яким саме чином можна маніпулювати наукометричними показниками?
14. Як виникла система Google Scholar?
15. Створити профіль науковця у Google Scholar та актуалізувати його.
16. Які проблеми виникають при вказуванні афіліації дослідника?
17. Чи можна та чому саме вважати Google Scholar повноцінною наукометричною базою?
18. Знайти 10 найбільш цитованих, згідно даних Google Scholar, публікацій за темою дисертації.
19. Стисло опишіть наукометричну базу Scopus.
20. Створити профіль науковця у ScopusID та актуалізувати його.
21. Опишіть методику розрахунку імпаکت-фактору журналу SPIN.
22. Як перевірити, чи входить журнал у базу Scopus?
23. Опишіть можливості інструменту Journal Citation Report.
24. У якій країні та за яких обставин виникла система Web of Science?
25. Створити профіль науковця у Web of Science та актуалізувати його.
26. Складові Web of Science Core Collection
27. Як перевірити, чи входить журнал у базу Web of Science?
28. Які українські журнали із вашої дисципліни входять до Scopus?
29. Які українські журнали із вашої дисципліни входять до індексів Web of Science?
30. Стримуючі фактори інтеграції українських наукових видань у наукометричні бази даних.
31. Яким критеріям має відповідати видання для включення у Scopus чи Web of Science?
32. Ідеологія Українського індексу наукового цитування.
33. Призначення та можливості платформи URAN.
34. Роль Національного репозитарія академічних текстів у вітчизняній наукометрії.
35. Проблема боротьби із плагіатом у вітчизняній науці.
36. Інформаційний ресурс «Бібліометрика української науки»
37. Профілі дослідника та організації у системі «Бібліометрика української науки»

38. Розширені можливості пошуку та аналізу показників «Бібліометрика української науки»
39. Форми подання результатів дослідження.
40. Вимоги до оформлення результатів наукового дослідження.
41. Хто є суб'єктом наукової та науково-технічної діяльності?
42. Паспорт спеціальності – це?
43. Спеціалізована вчена рада: структура та функції.
44. Експертна комісія спеціалізованої вченої ради: обов'язки, права, відповідальність.
45. Яка різниця між ад'юнтом і аспірантом?
46. Проведення наукової і науково-технічної діяльності, як невід'ємної складової освітньої діяльності, є обов'язковим для яких освітніх установ?
47. Під науковою діяльністю законодавство визначає?
48. Опоненти: їх завдання та роль.
49. Вимоги до оформлення автореферату.
50. Поняття про наукову інформацію.
51. Носії наукової інформації.
52. Сценарій офіційного прилюдного захисту дисертації.
53. В чому різниця між попереднім та офіційним захистом дисертації?
54. Роль наукового керівника в процес здійснення наукового дослідження.
55. Права та обов'язки аспіранта.
56. Етапи наукового дослідження.
57. Організаційно-адміністративна структура науки в Україні
58. Терміни розсилки автореферату.
59. Технології роботи з інформаційними джерелами.
60. Перелік документів, що подається до спеціалізованої вченої ради.

4.2. Приклад модульного письмового тестування

1. Вчений під час провадження наукової, науково-технічної, науково-організаційної та науково-педагогічної діяльності зобов'язаний:

- А) публікувати результати своїх досліджень або оприлюднювати їх в інший спосіб у порядку, встановленому законодавством України;
- Б) обирати види, напрями і засоби наукової і науково-технічної діяльності відповідно до своїх інтересів, творчих можливостей та загальнолюдських цінностей;
- В) здобувати визнання авторства на наукові і науково-технічні результати своєї діяльності;
- Г) не завдавати шкоди здоров'ю та життю людини, навколишньому природному середовищу.

2. Науковий працівник зобов'язаний:

- А) прийняти вмотивоване рішення про відмову від участі в науковій (науковотехнічній) діяльності, результати якої можуть порушити права самого наукового працівника або іншої

людини, суспільства, завдати шкоди навколишньому природному середовищу або порушити етичні норми наукового співтовариства;

Б) представляти результати наукової і науково-технічної діяльності шляхом наукових доповідей, публікацій тощо;

В) бути членом і брати участь у діяльності професійних спілок, громадських об'єднань і політичних партій;

Г) провадити науково-педагогічну діяльність, надавати консультативну допомогу, а також бути експертом відповідно до законодавства України.

3. Науковий працівник має право:

А) представляти результати наукової і науково-технічної діяльності шляхом наукових доповідей, публікацій тощо;

Б) проводити наукові дослідження та (або) науково-технічні (експериментальні) розробки відповідно до укладених договорів (контрактів);

В) провадити науково-педагогічну діяльність, надавати консультативну допомогу, а також бути експертом відповідно до законодавства України;

Г) постійно підвищувати свою кваліфікацію.

4. Вчена (наукова, науково-технічна, технічна) рада наукової установи є:

А) колективним органом управління науковою і науково-технічною діяльністю наукової установи, який виконує консультативно-дорадчі функції;

Б) колегіальним органом управління науковою і науково-технічною діяльністю наукової установи, який виконує консультативно-дорадчі функції;

В) колегіальним органом наукової установи, який виконує консультативнодорадчі функції;

Г) колективним органом наукової установи, який виконує консультативнодорадчі функції.

5. В Україні присвоюються такі вчені звання:

А) дослідник, доцент, професор;

Б) старший викладач, доцент, професор;

В) старший дослідник, доцент, професор;

Г) асистент, старший дослідник, доцент, професор.

6. Ступінь доктора філософії визначається як:

А) перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра;

Б) це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра;

В) це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра;

Г) це освітній ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра.

7. Аспірант це:

А) особа, прийнята до закладу вищої освіти для здобуття ступеня доктора філософії/доктора мистецтва;

Б) особа, прийнята до закладу вищої освіти (наукової установи) для здобуття ступеня доктора філософії;

В) особа, зарахована до закладу вищої освіти (наукової установи) для здобуття ступеня доктора філософії/доктора мистецтва;

Г) особа, що навчається у закладі вищої освіти для здобуття ступеня доктора філософії/доктора мистецтва

4.3. Завдання до реферату

Реферат оформлюється у вигляді наукової статті відповідно до діючих вимог МОН України (анотація, вступ, основна частина, висновки тощо). У роботі дослідник має проаналізувати можливості та потенційні виклики наукометрії при написанні дисертаційного дослідження за конкретною темою, зокрема, при оприлюдненні його результатів у фахових наукових виданнях.

V. Форма підсумкового контролю успішності навчання залік

Оцінювання знань аспірантів на заліку з дисципліни «Наукометрія та науково-організаційна діяльність» здійснюється за результатами підрахунку рейтингових балів за видами поточного контролю (рейтинговими балами).

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного контролю

№	Вид діяльності	Коефіцієнт	К-ть робіт	Результат
1.	Семінарські заняття	6	11	66
2.	Модульна контрольна робота	6	4	24
3.	Реферат	10	1	10
Підсумковий рейтинговий бал				100
Нормований рейтинговий бал				100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	
80-89	B	добре	

70-79	C	задовільно	зараховано
65-69	D		
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

VI. Інформаційні джерела для вивчення курсу

1. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень. [текст] : навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю.Г. Бургу– К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 142 с.
2. Гогунський, В. SCOPUS: Пошук статей за прізвищем автора / В. Гогунський, А. Білощицький // Вища школа. – 2015. – № 4-5. – С. 115–117.
3. Егоров В. Б. Наукометрия в рамках евроинтеграционных процессов Украины / В. Б. Егоров // Автоматизація технологічних і бізнес-процесів. - 2014. - Vol. 6, № 4. - С. 15-19. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/avtib_2014_6_4_4
4. Жабін О. Інформаційні технології в бібліотеці: від бібліографування до наукометрії / О. Жабін // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнародної наукової конференції, Київ, 21-23 жовтня 2014 р. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. б-к та інформ. центрів-членів МААН. – К., 2014. – С. 408–411.
5. Загірняк М. Наукометричні бази даних - наступний щабель розвитку чи якір для науковця / М. Загірняк, С. Сергієчко // Вища школа. – 2014. – № 9. – С. 44–54.
6. Корецький А. І. Відображення розвитку науки України та Євросоюзу в реферативній базі даних SCOPUS / А. І. Корецький // Проблеми науки. – 2012. – № 11. – С. 27–36.
7. Костенко Л. Бібліометрика української науки: інформаційно-аналітична система / Костенко Л. [та ін.] // Бібліотечний вісник. – 2014. – № 4. – С. 8–12.
8. Копанєва Є. Бібліометричні показники наукової періодики України / Є. Копанєва // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – К., 2014. – Вип. 40. – С. 41–52.

9. Костенко Л. Бібліотека та наукометрія: світовий досвід, українська перспектива / Л. Костенко, Д. Соловяненко // Бібліотечний вісник. - 2009. - № 6. - С. 29-32. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2009_6_8
10. Коцан Л. Наукометричні бази даних як інструмент інтеграції вітчизняної науки в європейський і світовий дослідницький та освітній простори / Л. Коцан // Геополітика України: історія і сучасність : зб. наук. пр. – Ужгород, 2014. – Вип. 2 : Система соціологічного забезпечення транскордонного співробітництва: матеріали міжнар. наук.- практич. конф. м. Ніредьгаза, Угорщина, 24 - 25 вересня 2014 р. – С. 217–228.
11. Крисоватий А.І., Панасюк В.М., Гавришко В.Л. Методологія, методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. – Тернопіль: ТОВ „Лілея”, 2005. – 150с.
12. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень / Крушельницька О. В. – К.: Кондор, 2004. 192 с.
13. Кухарчук Є. Представлення науки України у провідних бібліометричних системах / Є. Кухарчук // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнародної наукової конференції, Київ, 21-23 жовтня 2014 р. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. б-к та інформ. центрів-членів МААН. – К., 2014. – С. 415 – 418.
14. Кухарчук Є. Світові наукометричні системи / Є. Кухарчук // Бібліотечний вісник. – 2014. – № 5. – С. 7–12.
15. Литвинова Л. Дисертація як інформаційне, наукознавче та документознавче джерело/ Л.Литвинова // Бібліотечний вісник.- 2010.- № 4.- С. 59-62.
16. Лобанова Л.С. Імпакт-фактори наукових журналів та індекси цитування вчених: проблеми точності, моралі, етики та можливості використання / Л.С. Лобанова // Наука та наукознавство. – 2007. – № 2. – С. 61-75.
17. Лукашевич Т. Публікаційна активність країн СНД та Балтії згідно з бібліометричною базою даних Scopus / Т. Лукашевич // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського. – К., 2014. – Вип. 40. – С. 101 - 115.
18. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.
19. Мриглод О.І. Про вимірювання наукової ефективності / О. І. Мриглод [та ін.] // Вісник Національної академії наук України. – 2013. – № 10. – С. 76–85.

20. Налимов В.В. Наукометрия. Изучение развития науки как информационного процесса [Текст] : [монография] / В. В. Налимов, З. М. Мульченко. - М. : Наука, 1969. - 192 с.
21. Наукова періодика України та бібліометричні дослідження : монографія / автор. кол.: Л. Й. Костенко, О. І. Жабін, Є. О. Копанєва, Т. В. Симоненко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. - К., 2014. - 212 с.
22. Наукометричні показники та їх значення у роботі сучасного науковця [Текст] : метод. рек. / Укр. центр наук. мед. інформації та патент.-ліценз. роботи ; [уклад.: Соломенчук Т. М. та ін.]. - Київ : [б. в.], 2016. - 54 с.
23. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.
24. Отченаш К.Г. Інформаційно-наукометричний аналіз досліджень у сфері економіки, планування та організації управління наукою [Текст] : автореф. дис... канд. екон. наук: 08.03.03 / Отченаш Катерина Георгіївна ; Український ін-т науково-технічної та економічної інформації. - К., 1996. - 15 с.
25. Пілюшенко В.Л., Шкрабак І.В., Славенко Е.І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: Навч. посіб. - К.: Лібра, 2004. - 344 с.
26. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навч. посібник / І.С. П'ятницька-Позднякова. - К., 2003. - 116 с.
27. Путівник у прикладну наукометрію [Текст] : навч. посіб. для студентів ОКР "Бакалавр", "Магістр" та аспірантів ВНЗ / [Н. М. Рідей та ін.] ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. - 343 с.
28. Руководство по наукометрии: индикаторы развития науки и технологии: [монография] [Электронный ресурс] / М. А. Акоев, В. А. Маркусова, О. В. Москалева, В. В. Писляков ; [под. ред. М. А. Акоева]. - Екатеринбург : Изд-во Урал. ун-та, 2014. - 250 с. - Режим доступа: http://wokinfo.com/media/pdf/ru-bibliometric_handbook.pdf
29. Сазонець О.М. Глобальні інформаційні та наукометричні системи науково-технологічного розвитку України [Текст] / Сазонець Ольга Миколаївна, Пінчук Олег Леонідович, Куницький Сергій Олегович ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. - Рівне : Волинські обереги, 2015. - 183 с.
30. Симоненко Т. Міжнародні аспекти розвитку проекту "Бібліометрика української науки" / Т. Симоненко // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнародної наукової конференції, Київ,

- 21-23 жовтня 2014 р. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В.І.Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. б-к та інформ. центрів-членів МААН. – К., 2014. – С.414–415.
31. Смолів О. Стан наукометрії в Україні: через історію та проблеми до перспектив / О. Смолів // Українознавство. - 2013. - № 2. - С. 26-30. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukr_2013_2_8
32. Торгалю Є. Наукометричні бази даних та інтеграція української біологічної періодики у міжнародний інформаційний простір / Є. Торгалю, С. Вакал, Л. Остапченко // Вісник Київського національного університету ім. Т.Шевченка. – К., 2014. – С. 5–11.
33. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник / В.М. Шейко, Н.М. Кушнарєнко. – 7-ме видання, стер. – К.: Знання, 2011. – 310 с.
34. Чайковський Ю. Б. Наукометричні бази та їх кількісні показники. Ч. 1 : Порівняльна характеристика наукометричних баз / Ю. Б. Чайковський, Ю. В. Сілка, О. Ю. Потоцька // Вісник Національної академії наук України. – 2013. – № 8. – С. 89–99.
35. Чайковський Ю. Б. Наукометричні бази та їх кількісні показники. Ч. 2. / Ю. Б. Чайковський, Ю. В. Сілка, О. Ю. Потоцька // Вісник Національної академії наук України. – 2013. – № 9. – С. 84–92.
36. Ярошенко Т. Наукова комунікація в цифрову епоху: з точки зору дослідників, видавців, бібліотекарів / Т. Ярошенко, Т. Борисова // Вісник книжкової палати. – 2015. – № 4. – С. 44–49.
37. Measuring Scholarly Impact : Methods and Practice [Electronic Resource] / Wolfram, Dietmar; Rousseau, R.; Ding, Ying. Cham [Switzerland] : Springer. 2014.- Mode of access: <https://link.springer.com/book/10.1007%2F978-3-319-10377-8>

Інформаційні ресурси

- <http://www.nbuviar.gov.ua/bpnu/> - сайт «Бібліометрика української науки»
- <http://nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
- <https://orcid.org> - сайт ORCID
- <http://www.researcherid.com> - служба для авторів, публікующих в Web of Science
- <https://scholar.google.com.ua> - сайт Google Scholar (Гугл Академія)
- <http://uincit.uran.ua> - Український індекс наукового цитування
- <https://www.academia.edu> – платформа для розміщення власних текстів у відкритий доступ
- <https://www.researchgate.com> - платформа для розміщення власних текстів у відкритий доступ
- <http://www.scopus.com> – сайт наукометричної бази Scopus
- <http://www.webofknowledge.com> - сайт наукометричної бази Web of Science

<http://www.kmu.gov.ua/control/> – Урядовий портал.

<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19> - Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність»

<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#n88> – Наказ МОН України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації»

<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1564-17#n13> – Наказ МОН України «Про затвердження Порядку реєстрації міжнародних науково-технічних програм і проектів, що виконуються в рамках міжнародного науково-технічного співробітництва українськими вченими, а також грантів, що надаються в рамках такого співробітництва»

<http://www.mon.gov.ua/> – Міністерство освіти і науки України.

<http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/index> – Комітет з питань освіти і науки.

http://www.ednu.kiev.ua/index_u.htm – Освітня мережа України.

<http://ped.sumy.ua/> – Українська педагогіка.

<http://www.osvita.org.ua/> – Освітній портал.